

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

Commentationes

XL

 WYDAWNICTWO
—DiG

<http://rcin.org.pl>

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XL

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET LITTERARUM POLONA
INSTITUTUM HISTORICUM

COMMENTATIONES

XL

VARSOVIAE 2002

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE

XL

WARSZAWA 2002

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY
Zbigniew Dalewski, Maria Koczerska (redaktor),
Stefan K. Kuczyński (redaktor), Marek Słoń (sekretarz), Maria Starnawska

Adres Redakcji:
PL 00-272 Warszawa
ul. Rynek Starego Miasta 29/31
tel. (+4822) 831-02-61, fax 831-36-42
E-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

Publikacja dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych

Tom XL
przygotowany w latach 2000-2001

ISSN 0081-7147
ISBN 83-7181-256-6

© Copyright by Wydawnictwo DiG, 2002

Opracowanie techniczne: Wioletta Grochal

Na okładce:
Pieczęć herbowa większa Siemowita III księcia mazowieckiego z 1371 r.,
AGAD, dok. perg. nr 973

Skład i łamanie

PL 01-524 Warszawa
Al. Wojska Polskiego 4
tel./fax (+4822) 839-08-38
E-mail: dig@dig.com.pl; <http://www.dig.com.pl>

Nakład 500 egz.
Do druku oddano i druk ukończono w 2002 r.
Druk: Toruńskie Zakłady Graficzne „Zapolex” Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Rozprawy i studia

Tomasz Jurk, Stanowisko dokumentu w średniowiecznej Polsce	1
Anna Rutkowska-Płachcińska, Pasje świętych Wojciecha i Brunona z tzw. kodeksu z Tegernsee	19
Ryszard Grzesik, Święty Wojciech w środkowoeuropejskiej tradycji hagiograficznej i historycznej	43

Materiały

Przemysław Nowak, Dokumenty pokoju w Raciążku z 1404 roku	57
Piotr Chojnacki, Dokument odpustowy kardynała Zbigniewa Oleśnickiego dla katedry płockiej z 1455 roku	79
Waldemar Mikulski, O pieczęci średniowiecznej litewskiej Kazimierza Jagiellończyka. Przyczynek do dziejów sfragistyki gospodarskiej XV wieku	89
Jarosław Wenta, Księgi polskiej kancelarii koronnej i książęcej szczecińskiej w bibliotekach Lüneburga, Hanoweru i Giessen z biblioteki Oxenstiernów	95

Dyskusje

Anna Supruniuk, Uzupełnienia i uwagi do <i>Nowego kodeksu dyplomatycznego Mazowsza</i> , część III: dokumenty z lat 1356–1381	107
Kazimierz Pacuski, Uzupełnienia i sprostowania do <i>Nowego kodeksu dyplomatycznego Mazowsza</i> , część III: dokumenty z lat 1356–1381	167
Alicja Kulecka, Indywidualizacja czy normalizacja? W poszukiwaniu modelu wydawnictw źródłowych XIX–XX wieku	201

Artykuły recenzyjne i recenzje

Kronika Ademara z Chabannes — odzyskane źródło dla najwcześniejszych dziejów Polski. <i>Ademari Cabannensis Chronicon, c'ura et studio P. Bourgain, iuuamen praestantibus R. Landes et G. Pon</i> [<i>Corpus Christianorum Continuatio Mediaevalis</i> , CXXIX: <i>Ademari Cabannensis Opera Omnia</i> , pars 1], Brepols Publishers, Turnhout 1999, ss. CXVI, 389 (Dariusz A. Sikorski)	215
Kanonistyka w służbie reformy (rewolucji) gregoriańskiej. Na marginesie pracy Kathleen G. Cushing, <i>Papacy and Law in the Gregorian Revolution. The Canonistic Work of Anselm of Lucca</i> , Clarendon Press, Oxford 1998, ss. 246 (Krzysztof Skwierczyński)	220
<i>Kodeks Matyldy. Księga obrzędów z kartami dedykacyjnymi</i> , opracowanie i edycja Brygida Kürbis z zespołem: Bogdan Bolz, Bogusław Nadolski Schr, Danuta Zydorek, Polska Akademia Umiejętności, Monumenta Sacra Polonorum, t. I, Kraków 2000 [karta tytułowa także po łacinie], ss. 287, indeksy, il. (Roman Michałowski)	225
<i>Original Papal Documents in England and Wales from the Accession of Pope Innocent III to the Death of Pope Benedict XI (1198–1304)</i> , [compiled] by Jane E[leanor] Sayers, Oxford University Press, Oxford, New York 1999, ss. CXV, 678 (Przemysław Nowak)	228
<i>Handschriftenverzeichniss zur Briefsammlung des Petrus de Vineia</i> , bearb. v. Hans Martin Schaller unter Mitarbeit v. Bernhard Vogel (Monumenta Germaniae Historica, Hilfsmittel 18), Hahnsche Buchhandlung, Hannover 2002, ss. XLVI, 584 (Przemysław Nowak)	229
Grażyna Waluga, <i>Spółeczeństwo realne i idealne w „Opowieściach kanterberyjskich” Geoffreya Chaucera</i> , Wydawnictwo DiG, Warszawa 2000, ss. 198, il. (Robert Buczyk)	231
Alicja Karłowska-Kamzowa, <i>Spółeczeństwo średniowieczne na szachownicy życia. Studium ikonograficzne</i> , Wyd. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań 2000, ss. 176, il. (Robert Buczyk)	233

<i>Die Bischöfe des Heiligen Römischen Reiches 1198 bis 1448. Ein biographisches Lexikon</i> , hrsg. v. Erwin Gatz unter Mitwirkung von Clemens Brodorb, Duncker & Humblot, Berlin 2001, ss. CXCII, 926, wklejka (mapa) (Krzysztof R. Prokop)	236
Kuno Ullshöfer, <i>Regesten der Urkunden des Spitals zum Heiligen Geist in der Reichsstadt Hall bis 1480</i> , unter Mitarbeit von Herta Beutler, Sigmaringen, Jan Thoerbecke Verlag, 1998 (Forschungen aus Württembergisch Franken, Bd. 24), ss. 508. Eberhard Kaufmann, <i>Das Johannesspital in Schwäbisch Hall bis zum Ende des sechszehnten Jahrhunderts</i> , Schwäbisch Hall, Stadtarchiv, 1998 (Veröffentlichungen des Stadtarchivs Schwäbisch Hall, Heft 9) (Marek Słoń)	239
<i>Album civium civitatis Antiquae Varsoviae. Księga przyjęć do prawa miejskiego Starej Warszawy 1506–1586</i> , oprac. Agnieszka Bartoszewicz, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2000, ss. 207 (Piotr Chojnacki)	241
David Pearson, <i>Provenance Research in Book History. A Handbook</i> , The British Library & Oak Knoll Press. 1998, wyd. 2, ss. 326 (Tomasz Makowski)	242
Ks. Kazimierz Panuś, <i>Zarys historii kaznodziejstwa w Kościele katolickim, cz. 1: Kaznodziejstwo w Kościele Powszechnym</i> , Wydawnictwo M, Kraków 1999, ss. 544, ilustr. (Krzysztof R. Prokop)	244
Piotr Dymmel, <i>Bibliografia edytorstwa źródeł historycznych w Polsce. Historia–krytyka tekstu — metodyka i technika wydawnicza</i> (Bibliografia nauk pomocniczych historii 1), Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie–Skłodowskiej, Lublin 2001, ss. 222 (Agnieszka Bartoszewicz)	247
Zbysław Wojtkowiak, <i>Nauki pomocnicze historii najnowszej. Źródloznawstwo. Źródła Narracyjne, cz. 1, Pamiętnik, tekst literacki</i> , Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2001, ss. 191 (Andrzej Walkowski)	250
Kajetan Kraszewski, <i>Silva Rerum — wspomnienia i zapiski dzienne z lat 1830–1881</i> , opracował i wstępem poprzedził Zbigniew Sudolski, współpraca Irena Najda; Kajetan Kraszewski, <i>Kronika domowa</i> , Wydawnictwo Ancher, Warszawa 2000, ss. 662 (Bogumila Kosmanowa)	254

Zapiski krytyczne i sprawozdania

<i>Codex diplomaticus et epistolarius regni Bohemiae</i> , tomi III fasciculus tertius: <i>Acta spuria et additamenta inde ab anno MCCXXXI usque ad annum MCCXL</i> , ed. Gustav Friedrich, Zdeněk Kristen, Jan Bystřický, Universitas Palaciana Olomucensis, Olomucii MM (M. P.)	257
Matthias Pape, <i>Der Karlskult an Wendepunkten der neueren deutschen Geschichte</i> , „Historisches Jahrbuch” 120, 2000, s. 138–181 (J. S.)	257
Gunther G. Wolf, <i>Kleine Beiträge zur Geschichte der Könige und Kaiser aus liudolfingisch–ottonischem Haus</i> , „Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte, Siegel– und Wappenkunde” 46, 2000, s. 181–196 (J. S.)	258
Robert Luff, <i>Wissensvermittlung im europäischen Mittelalter. „Imago–mundi”–Werke und ihre Prologe</i> (Texte und Textgeschichte, Bd. 47), Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1999, ss. 586 (J. S.)	259
Antti Ruotsala, <i>Europeans and Mongols in the middle of the thirteenth century. Encountering the other</i> (Annales Academiae Scientiarum Fennicae, ser. Humaniora, t. 314), The Finnish Academy of Science and Letters, Helsinki 2001, ss. 169 (J. S.)	260
Wolfgang–Valentin Ikaš, <i>Martinus Polonus’ Chronicle of the Popes and Emperors: a Medieval Best–seller and its Neglected Influence on Medieval English Chroniclers</i> , „English Historical Review” 116, 2001, nr 466, s. 327–341 (J. S.)	260
<i>Sigilla regum — reges sigillorum. Királyportrék a Magyar Országos Levéltár pecsétűgyűjteményéből</i> [Królewskie portrety ze zbiorów pieczęci Węgierskiego Archiwum Krajowego, red. Géza Érszegi, opis pieczęci przygotował Miklós Sölc, fotografował Károly Szelenyi]. A Magyar Képek, Budapest 2001, ss. 88 in 4°, il. (P. N.)	261
Beate Sophie Gros, <i>Das Hohe Hospital (ca. 1178 bis 1600)</i> , (Urkunden–Regesten der Soester Wohlwhahrtsanstalten, Bd. 5 — Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Westfalen, XXV), Aschendorff, Münster 1999, ss. 700, 11 il. (M. S.)	261
Pavel Brodský, <i>Katalog iluminovaných rukopisů Knihovny Národního Muzea v Praze. Catalogue of the illuminated Manuscripts of the Library of the National Museum</i> , Prague, Praha, Koniasch Latin Press 2000 (Studie o Rukopisech. Monographia vol. 5), ss. XLVII, 489 (J. K.)	262
<i>Kronika poznańskich Karmelitów Bosych</i> , oprac. Piotr Franciszek Neuman OCD, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2001, ss. 384 (M. K.)	263
Bohdan Królkowski, <i>Wśród Sarmatów. Radziwiłlowie i pamiętnikarze</i> , Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2000, ss. 319 (M. K.)	264
Jerzy Kochanowicz SJ, <i>Podręcznik pedagogiki Stefana Szanieckiego SJ z 1715 roku „Professio circa puerorum in virtute, sapintia et politiae institutionem”</i> , Wydawnictwo WAM, Wyższa Szkoła Filozoficzno–Pedagogiczna „Ignatianum”, Kraków 2001, ss. 159 (M. K.)	264
[Johannes Sinapius], <i>Schlesischer Curiositäten erste Vorstellung ... ausgefertigt von Johanne Sinapio</i> , Leipzig 1720, ss. 8 nlb. + 1100 + 8 nlb.; <i>Des schlesischen Adels anderer Theil, oder Fortsetzung schlesischer Curiositäten ... ausgefertigt von Johanne Sinapio</i> , Leipzig und Breßlau 1728, ss. 1144; unveränderter Nachdruck, Verlag für Kunstreproduktionen, Neustadt an der Aisch 2000 (T. J.)	265
Frank–Lothar Kroll, <i>Herrschaftslegitimierung durch Traditionsschöpfung. Der Beitrag der Hohenzollern zur Mittelalter–Rezeption im 19. Jahrhundert</i> , „Historische Zeitschrift” 274, 2002, s. 61–85 (J. S.)	265

Józef Ignacy Kraszewski, <i>Listy do Władysława Chodźkiewicza</i> , oprac. Stanisław Burkot, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 1999, ss. 285 (B. K.)	266
Gabriel Silagi, <i>Ludwig Traube und der Münchener Lehrstuhl für Patristik (mit einem Exkurs: zur Thesaurus-Frage)</i> , „Aevum. Rassegna di scienze storiche, linguistiche e filologiche” (Milano) 73, 1999, 3, s. 837–890; Hans Cymorek, <i>Lachmanns oder Niebuhrs Geist? Ein Gutachten Gustav Schmollers zur Wiederbesetzung der Berliner Professur für mittelalterliche Geschichte im Jahr 1902</i> , „Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands. Zeitschrift für vergleichende und preußische Landesgeschichte” 46, 2000, München 2001, s. 271–286 (J. S.)	266
Markus Krzowska, „ <i>Verbundenheit über die Grenzen hinweg</i> ”. <i>Die Kontakte zwischen Heinrich Felix Schmid und Zygmunt Wojciechowski in der Zwischenkriegszeit</i> , „Archiv für Kulturgeschichte” 83, 2001, 1, s. 205–219 (J. S.)	267
<i>Droga historii</i> . Praca zbiorowa pod red. Piotra Dymela, Krzysztofa Skupieńskiego i Barbary Trelińskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2001, s. 491 (M. K.)	267
<i>Städtebuch Brandenburg und Berlin</i> , herausgegeben von Evamaria Engel, Lieselott Enders, Gerd Heinrich und Winfried Schich. Redaktion: Harald Engler (<i>Deutsches Städtebuch. Handbuch städtischer Geschichte</i> , begründet von Erich Keyser, fortgeführt von Heinz Stob. Neubearbeitung herausgegeben im Institut für vergleichende Städtegeschichte an der Universität Münster von Peter Johaneck, Klaus Meyer-Schwickerath und Franz-Joseph Post. Band 2), Verlag W. Kohlhammer, Stuttgart–Berlin–Köln 2000, ss. LXV, 646, 1 mapa (J. S.)	268
<i>Deutsch–polnische Beziehungen in Geschichte und Gegenwart. Bibliographie 1900–1998</i> . Herausgegeben von Andreas Lawaty und Wiesław Mincer unter Mitwirkung von Anna Domąńska (Veröffentlichungen des Deutschen Polen-Instituts Darmstadt, Bd. 14), Bd. 1–4, Harrasowitz Verlag, Wiesbaden 2000, ss. 1384, 1143, 1060, 725 (J. S.)	269
<i>Bibliografia historii Śląska. Bibliografie dějin Slezska. 1990–1991</i> , oprac. Lubomír Bajer, Zdzisław Gębolyś, Grażyna Pańko, Małgorzata Pawlak, Karol Sanojca, pod red. K. Sanojcy, Wrocław–Opava, Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego/Slezký ústav SZM Opava, 2000; <i>Bibliografia historii Śląska za rok 1992</i> , oprac. Lubomír Bajer, Zdzisław Gębolyś, Artur Harc, Tomasz Jaworski, Małgorzata Pawlak, Anna Rusnok, Karol Sanojca, Ewa Wyglenda, pod red. K. Sanojcy, Wrocław, [wydawcy jw.], 1995 [1997], ss. 130; <i>Bibliografia historii Śląska. Bibliografie dějin Slezska. 1993</i> , oprac. i red. j/w, Wrocław–Opava, [wydawcy jw.], 1999, ss. 162; <i>Bibliografia historii Śląska. Bibliographie zur Geschichte Schlesiens. Bibliografie dějin Slezska, 1994</i> , oprac./bearb. jw., red. Ralf Köhler, K. Sanojca (Bibliographien zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas, 18), Wrocław–Marburg, Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego, Verlag Herder–Institut/Slezký ústav SZM Opava, 1997, ss. 224; <i>Bibliografia historii Śląska. Bibliographie zur Geschichte Schlesiens. Bibliografie dějin Slezska. 1995</i> , oprac./bearb. Lubomír Bajer, Zdzisław Gębolyś, Artur Harc, Tomasz Jaworski, Ralf Köhler, Małgorzata Pawlak, Anna Rusnok, Karol Sanojca, Ewa Wyglenda, red. K. Sanojca, Kai Struve (Bibliographien zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas, 25), Wrocław–Marburg, [wydawcy jw.], 2000, ss. 340 (M. D.)	270

Kronika

„ <i>Imago narrat</i> . Obraz jako komunikat w społeczeństwach europejskich” (Kudowa Zdrój 28 XI — 1 XII 2001) (Mariusz Pandura)	273
„Polska kancelaria królewska czasów nowożytnych. Między władzą a społeczeństwem” (Toruń 18 IV 2002) (Agnieszka Kuś)	274
„ <i>Ad fontes</i> . O naturze źródła historycznego” (Lubawka 22–25 V 2002) (Marek Słoń)	275
Prace sekcji mediewistycznych V Kongresu Międzynarodowej Asocjacji Ukrainistów (Czerniowice 26–29 VIII 2002) (Dariusz Dąbrowski)	277
Posiedzenie polsko–niemieckiej grupy dyskusyjnej poświęcone edycji źródeł historycznych (Toruń 21–22 XI 2002) (Marek Słoń)	278

Komunikaty

Komunikat Komisji Nagrody im. Aleksandra Gieysztora	281
Komunikat Polskiego Towarzystwa Heraldycznego o przyznaniu Nagrody im. Adama Heymowskiego za lata 2000–2001	281
Kserokopie dokumentów pergaminowych z kolekcji dr. Tomasza Niewodniczańskiego w zbiorach Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego (Marek Janicki)	281

Listy do Redakcji

<i>Quo vademus, quo vadis?</i> W odpowiedzi Jackowi S. Matuszewskiemu (Tomasz Jurek)	283
Errata	285
Informacja dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”	287
Spis skrótów	289

SPIS WSPÓLPRACOWNIKÓW * LISTE DE COLLABORATEURS

	Agnieszka Bartoszewicz, Warszawa		Waldemar Mikulski, Warszawa
	Robert Bubczyk, Lublin	<i>P. N.</i>	Przemysław Nowak, Kraków
	Piotr Chojnacki, Warszawa		Kazimierz Pacuski, Warszawa
	Dariusz Dąbrowski, Toruń		Mariusz Pandura, Wrocław
<i>M. D.</i>	Marek Derwich, Wrocław	<i>M.P.</i>	Marcin Pauk, Warszawa
	Ryszard Grzesik, Poznań		Krzysztof R. Prokop, Kraków
	Marek Janicki, Warszawa		Anna Rutkowska-Płachcińska, Warszawa
<i>T. J.</i>	Tomasz Jurek, Poznań		Dariusz Andrzej Sikorski, Poznań
<i>J. K.</i>	Jerzy Kaliszuk, Warszawa		Krzysztof Skwierczyński, Warszawa
<i>M. K.</i>	Marceli Kosman, Poznań	<i>M. S.</i>	Marek Słoń, Warszawa
<i>B. K.</i>	Bogumiła Kosmanowa, Poznań	<i>J. S.</i>	Jerzy Strzelczyk, Poznań
	Alicja Kulecka, Warszawa		Anna Supruniuk, Toruń
	Agnieszka Kuś, Warszawa		Andrzej Wałkowski, Piotrków Trybunalski
	Tomasz Makowski, Warszawa		Jarosław Wentą, Toruń
	Roman Michałowski, Warszawa		

Informacja dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”

Redakcja zwraca się do wszystkich Autorów z prośbą o stosowanie następujących zasad, dotyczących formy nadsyłanych tekstów

1. Wszystkie teksty prosimy składać w dwu egzemplarzach maszynopisu lub w jednym egzemplarzu wydruku komputerowego i na dyskietce, przepisanych według obowiązujących norm: na stronie około 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum. Nie stosuje się podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu powinien być następujący: z lewej strony u góry imię i nazwisko autora oraz miasto, poniżej tytuł tekstu na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy prosimy pisać zwykłą czcionką, nie zaś wielkimi literami. Zasady te dotyczą również tekstów przeznaczonych do działów „Materiały”, „Miscellanea”, „Dyskusje” oraz artykułów recenzyjnych (tj. obszerniejszych, polemicznych recenzji).

3. W nagłówku recenzji umieszcza się kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule podajemy imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (cyframi arabskimi) i dalej: wydawnictwo, miejsce i rok wydania oraz liczbę stron i ilustracji. Imię i nazwisko autora recenzji umieszcza się na końcu tekstu z prawej strony. Artykuły recenzyjne i dyskusje powinny być przez autora opatrzone tytułem, pod którym zamieszcza się opis bibliograficzny.

4. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów prosimy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek. Każdy przypis powinien zaczynać się po wcięciu akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście powinny być umieszczane przed kropką kończącą zdanie (chyba, że kończy je skrót: w. — wiek, r. — rok) lub przed przecinkiem w środku zdania (chyba, że muszą się znaleźć między słowami, których nie oddziela przecinek). Uwaga: prosimy stosować czcionkę i interlinię takie jak w tekście zasadniczym.

5. W tekstach zasadniczych przyjmujemy ogólnie przyjęte skróty (np., m.in., itp.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek) — inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (15 VII 1410; 16 lipca; w lipcu 1410 r.).

6. W przypisach prosimy stosować skróty zgodnie z zamieszczonym dalej wykazem. Dopuszczalne są także inne, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, trzeba jednak je rozwinąć przy pierwszym przypadku ich zastosowania [dalej:]. Tytuły książek i artykułów pisze się kursywą, czasopism — czcionką prostą, w cudzysłowie, serii wydawniczych — bez cudzysłowu; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów). Numery tomów, roczników, zeszytów i części periodyków oraz innych publikacji podaje się cyframi arabskimi, a nazwiska autorów drukiem zwykłym, nie rozstrzelonym.

7. Przy autorach przywoływanych w tekście zasadniczym podajemy imię w pełnym brzmieniu; w przypisach — pierwszą literę imienia, również w skróconym opisie bibliograficznym.

8. Będziemy wdzięczni za dołączenie do artykułów i innych tekstów wymienionych w pkt. 2: streszczenia o objętości nie przekraczającej jednej strony maszynopisu, z zaznaczeniem języka, na który ma być tłumaczone (lub od razu w tym języku) oraz krótszego streszczenia, o objętości 2–3 zdań (abstrakt) i słów kluczowych (3–5), określających dziedzinę, których dotyczy tekst.

Ponato Autorzy proszeni są o podawanie miejsca ich zatrudnienia (w przypadku uczelni i placówek naukowo-badawczych). Autorzy nie zatrudnieni oraz doktoranci i studenci proszeni są o podanie miasta lub miejscowości zamieszkania.

Spis skrótów

Archiwa i zespoły archiwalne:

AA	— Archiwum Archidiecezjalne
AD	— Archiwum Diecezjalne
AGAD	— Archiwum Główne Akt Dawnych
AP	— Archiwum Państwowe
MK	— Metryka Koronna w AGAD
ML	— Metryka Litewska
gr.	— księgi sądowe grodzkie (poprzedzone nazwą grodu, uzupełnione określeniem serii)
ziem.	— księgi sądowe ziemskie (poprzedzone nazwą ziemi, uzupełnione określeniem serii)

Biblioteki:

BCzart.	— Biblioteka Czartoryskich
BJ	— Biblioteka Jagiellońska
BKórn.	— Biblioteka PAN w Kórniku
BN	— Biblioteka Narodowa
BOss.	— Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
BPAN	— Biblioteka Polskiej Akademii Nauk
BPAU	— Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności
BRacz.	— Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu
BUniw.	— Biblioteka Uniwersytecka (z podaniem miasta)

Ważniejsze wydawnictwa źródłowe:

AGZ	— Akta grodzkie i ziemskie
Bull. Pol.	— Bullarium Poloniae
CDBoh.	— Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae
CDPruss.	— Codex diplomaticus Prussicus
CDMas.	— Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis, wyd. J. K. Kochanowski
CDSil.	— Codex diplomaticus Silesiae
DKuj. Maz.	— Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII wieku, wyd. B. Ulanowski
CDUJ	— Codex diplomaticus Universitatis studii generalis Cracoviensis
C. epist. XV	— Codex epistolaris saeculi decimi quinti
CIP	— Corpus Inscriptionum Poloniae
KDKK	— Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława
KDm.K	— Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa
KDMaz.	— Kodeks dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego, wyd. J. T. Lubomirski
KDMłp.	— Kodeks dyplomatyczny Małopolski
KDPol.	— Kodeks dyplomatyczny Polski
KDŚl.	— Kodeks dyplomatyczny Śląska
KDWłkp.	— Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 1–5, wyd. I. Zakrzewski, F. Piekosiński, od t. 6, wyd. A. Gąsiorowski [i in.]
MGH	— Monumenta Germaniae Historica

MGH SS	— Monumenta Germaniae Historica, Scriptores
Migne PL	— J. P. Migne, Patrologiae cursus completus, Series Latina
MPH	— Monumenta Poloniae Historica
MPH s.n.	— Monumenta Poloniae Historica, series nova
MPPal.	— Monumenta Poloniae Paleographica
MPV	— Monumenta Poloniae Vaticana
MRPS	— Matricularum Regni Poloniae summaria
NKDMaz.	— Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza
Pmrl. UB	— Pommerellisches Urkundenbuch
Pmr. UB	— Pommersches Urkundenbuch
Pr. UB	— Preussisches Urkundenbuch
PSRL	— Połnoje sobranije ruskich letopisej
RS	— Regesten zur schlesischen Geschichte, w: CDSil.
Schl. UB	— Schlesisches Urkundenbuch
UdR. Spisy	— Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy.
VL	— Volumina legum
ZDMłp.	— Zbiór dokumentów małopolskich
ZDm.Ł.	— Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka

Ważniejsze wydawnictwa seryjne i ciągłe:

AKH	— „Archiwum Komisji Historycznej”
AKP	— „Archiwum Komisji Prawniczej”
PSB	— Polski słownik biograficzny
RAU whf	— Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny
SPPP	— Starodawne Prawa Polskiego Pomniki
SSS	— Słownik starożytności słowiańskich

Ważniejsze czasopisma historyczne:

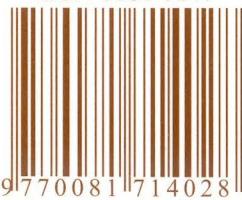
Czas. Pr. Hist.	— „Czasopismo Prawno-Historyczne”
Kwart. HKM	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
Kwart. Hist.	— „Kwartalnik Historyczny”
Mies. Herald.	— „Miesięcznik Heraldyczny”
Przegl. Hist.	— „Przegląd Historyczny”
Rocz. Herald.	— „Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”, od t. 8 (1926–1927) „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”; od 1993 r. nowa seria
Rocz. Hist.	— „Roczniki Historyczne”
Rocz. Hum.	— „Roczniki Humanistyczne”
Rocz. TNT	— „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”
Sobótka	— „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”
St. Hist.	— „Studia Historyczne”
St. Źródł.	— „Studia Źródłoznawcze”
Zap. Hist.	— „Zapiski Historyczne”
Zap. TNT	— „Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu”

Inne skróty:

bearb.	— bearbeitet von
cap.	— capitulum
ed.	— edidit
f.	— folio
fasc.	— fasciculum
hrsg.	— herausgegeben von
ibid.	— ibidem
il.	— ilustracja
k.	— karta

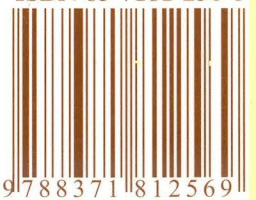
kol.	— kolumna
ks.	— księga
lib.	— liber
loc. cit.	— loco citato
mf	— mikrofilm
ms	— manuscriptus
mszp.	— maszynopis
n.	— i następna (np.: s. 22 n.)
nlb.	— nieliczbowane
nr kat.	— numer katalogowy
op. cit.	— opus citatum
or.	— oryginał
p.	— pagina
przyp.	— przypis
r. [lub:] ^r	— recto
red.	— redaktor, redakcja
rkps	— rękopis
repr.	— reprint
s.	— strona
sygn.	— sygnatura
szp.	— szpalta
v. [lub:] ^v	— verso
vol.	— volumen
wyd.	— wydanie, wydawca
z.	— zeszyt

ISSN 0081-7147

9 770081 714028

ISBN 83-7181-256-6

9 788371 812569

<http://rcin.org.pl>